

DANSK CENTER FOR
UNDERVISNINGSMILJØ
Viden til praksis

Børneperspektiv i praksis

DCUM

Camilla Tange, Pædagogisk konsulent
Mia Lønsmann Skole, Pædagogisk konsulent

Assens Kommune

Karin Ladefoged, Dagtilbudsleder
Mathilde Børnsen, Faglig leder
Alberte Jensen, Pædagog

Et eksempel fra praksis

Hvad børn og voksne oplever...

Børneinterview

I: Hvem har bestemt at der skulle være en frisørsalon her?

Emma: Mette og Gritt *[de voksne]*

Siv: Ja

I: Har I været med til at bestemme hvordan frisørsalonen skal se ud?

Emma: Ja

Siv: Neeej – ikke mig.

I: Hvem har bestemt, at der skulle være alle de her frisør-ting?

Emma: Det ved vi ikke.

Personaleinterview

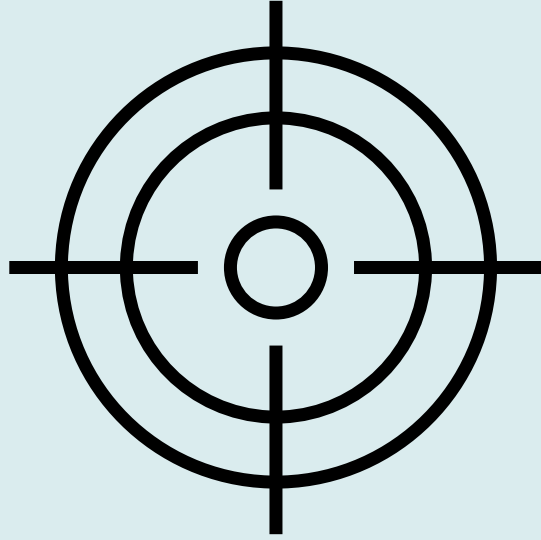
”Børnene har været meget på i forhold til inddragelse. Jeg synes det er sjovt at de siger noget andet i børneinterviewet, det forstår jeg ikke. Det undrer mig meget.

De har været meget på med at foreslå og fortælle, nogle mere end andre. De er kommet med tingene hjemmefra... Men børnene har åbenbart ikke haft fornemmelsen af, at de har haft lov til at være med til at bestemme hvad der skulle være i legemiljøet

– det er da lidt skuffende.”

Børne- og personaleinterview, projekt ‘Kvalitetsstærke legemiljøer’

Hvordan kan inddragelse af børns perspektiver styrkes, gennem målrettet arbejde med inddragelse og medbestemmelse?

Kvalitetsstærke legemiljøer

Børnemiljøvenner

Agenda

- Hvordan kommer vi tættere på børnenes perspektiver, oplevelser og interesser?
- Facilitering af samskabende processer med børn – hvad kræver det?
- Børns stemme i centrum
  - Dagtilbuds erfaringer med at integrere børnenes stemmer i hverdagen.

Hvordan kommer vi tættere på børnenes perspektiver, oplevelser og interesser?

dcum.

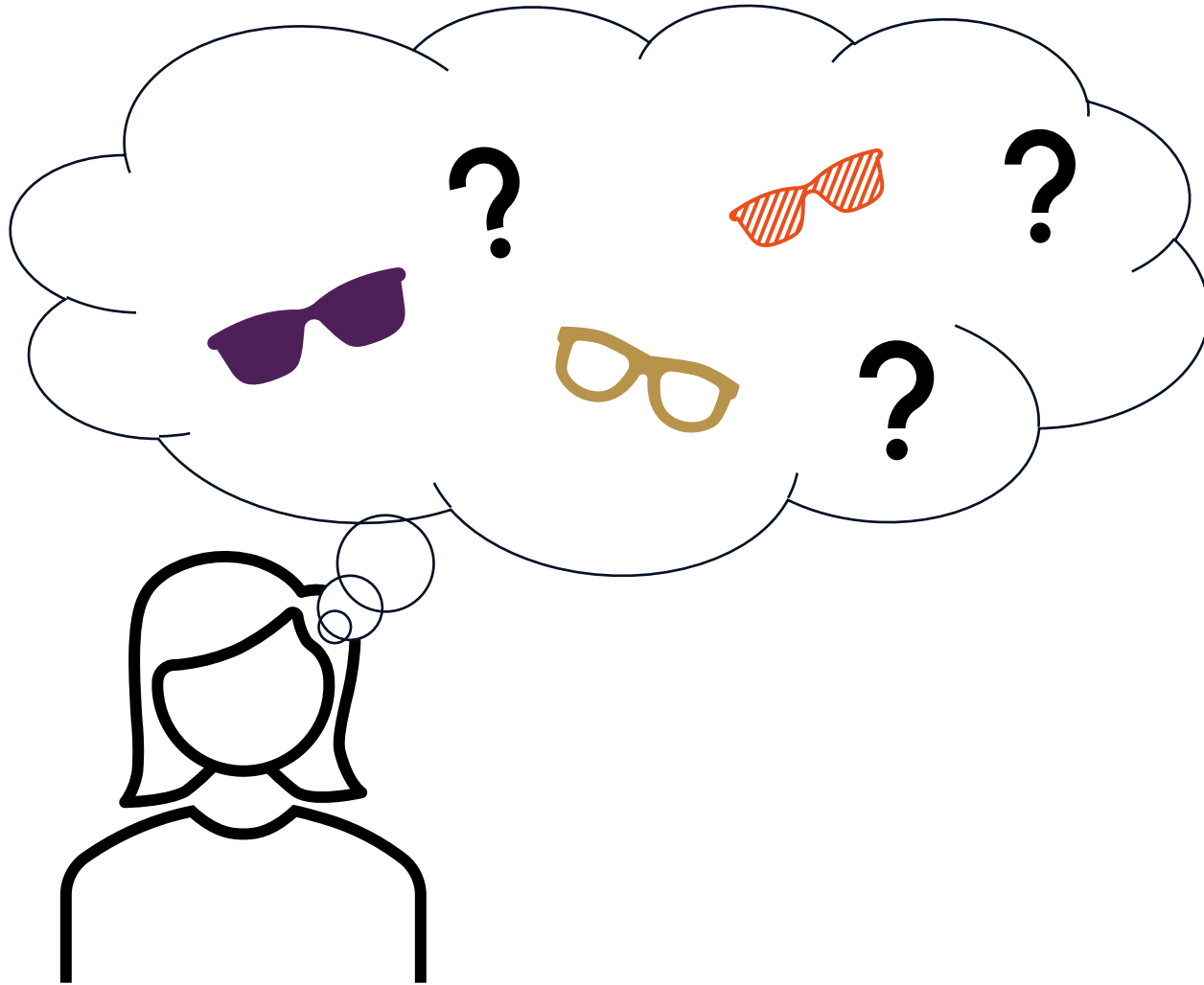

Børneperspektivet

At undersøge børnenes perspektiver

Kræver en kombination af flere metoder

- Observation
- Dialog / interview
- Deltagelse/gå i praktik i børnegruppen
- Fotos/tegninger etc.

Undersøge børns legeinteresse

”Vi lagde mærke til, at en gruppe børn trak væk fra stuen i deres leg hele tiden. Det var attraktivt at lege mere fysiske lege og det kunne de bedre lege der, hvor de gik hen...

*Så holdt vi øje med, hvad børnene legede, og interviewede dem. De nævnte, at de kunne lide at bygge med LEGO, men man kunne se de **fik mest lys i øjnene**, da de fortalte om lava-legen og krokodille-legen. Der fik de **sådan mimik- og kropssprog**. Så det var det, vi tog udgangspunkt i, og så bad vi dem om at fortælle, hvad man kunne lave der”*

Pædagog, projekt 'kvalitetsstærke legemiljøer'

Kombination af flere metoder i praksis

- Fokuseret observation – indsigt i børnenes leg og behov
- Interview/dialog – afstemme og udvide observation
- Aflæsning af kropssprog – nonverbal kommunikation som indikator

På jagt efter larmen

"Vi **gik rundt** med plantegninger og **spurgte børnene**, 'hvor synes I, at det larmer henne?' og så **undersøgte vi de forskellige steder**, hvor de mente, der var larm.

Vi startede i æselstuen, hvor børnene synes, der var meget larm. Derfra blev de mere specifikke om, hvad der larmede i de forskellige rum. Bagefter **tegnede de larmen** og **vi snakkede** om deres tegninger.

Det blev tydeligt, at børnene oplever larmen anderledes end os voksne – for børnene er det ikke nødvendigvis noget negativt."

Pædagog, projekt 'Børnemiljøvenner'

dcum.

Kombination af flere metoder i praksis

- Gående interview – her undersøger vi sammen
- Kortlægning og visualisering – med afsæt i gående interview
- Kreative udtryk (tegne) og dialog – børnenes oplevelser udfoldes

”For i sandhed at kunne hjælpe en anden må jeg forstå mere end han – men dog vel først og fremmest forstå det, han forstår. Når jeg ikke gør det, så hjælper min mereforståen ham slet ikke”

Søren Kierkegaard, ”en ligefrem meddelelse”, 1859

”

Jeg synes, at vi pædagoger, vi er jo gode til at konkluderer ud fra, hvordan børnene reagerer. Jeg har jo en idé om, hvad de synes der er bedst, ud fra det jeg ser. Men det er i princippet ikke sikkert, at det er rigtigt.

Pædagog, projekt Børnemiljøvenner

A photograph of a classroom activity. A teacher is standing on a step ladder, painting a large rainbow on the wall. Several children are watching and participating. One child is standing on a table covered with a blue patterned cloth, also painting the rainbow. The room has a white door with a drawing of a person on it, and a silhouette of a castle on the wall. The text "Facilitering af samskabende processer med børn – hvad kræver det?" is overlaid on the image.

Facilitering af samskabende processer med børn – hvad kræver det?

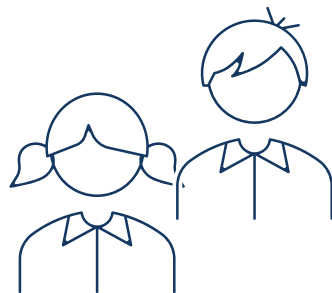
Pendulering mellem børn og voksnes inputs

Klar rammesætning...

Hvad kunne I tænke
jer her?

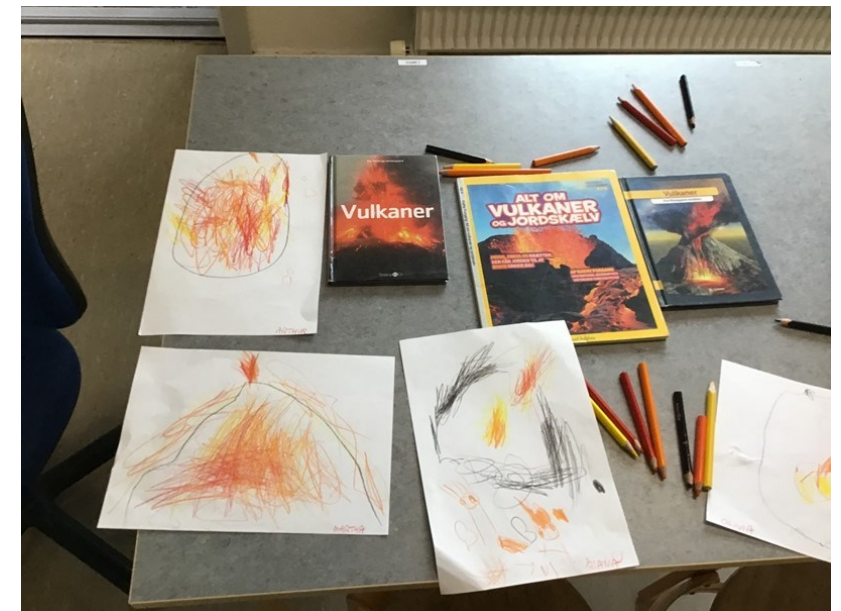
dcum.

Skab fælles referenceramme

Søg inspiration og skab en fælles referenceramme

- Lån og læs bøger
- Syng sange
- Se film
- Leg lege om emnet

Kreative tilgange åbner op for nye perspektiver

Praksisbeskrivelse - dialog gennem tegneproces

*"Det var i tegneprocessen, hvor jeg blev ved med at spørge '**er der noget, vi mangler?**' En sagde 'jamen vi mangler sådan noget rødt noget', og jeg spurgte '**hvad for noget rødt noget?**' og han svarede 'sådan noget man kan kaste over nogen. Måske en slags stof.' Og jeg spurgte '**hvad skal det røde stof?**' Og han svarede 'jamen det er, når man bliver brændt af lavaen, så skal man ligge under det'. Derudaf kom idéen med, at klatrevæggen skulle være en vulkan."*

Pædagog, projekt 'Kvalitetsstærke legemiljøer'

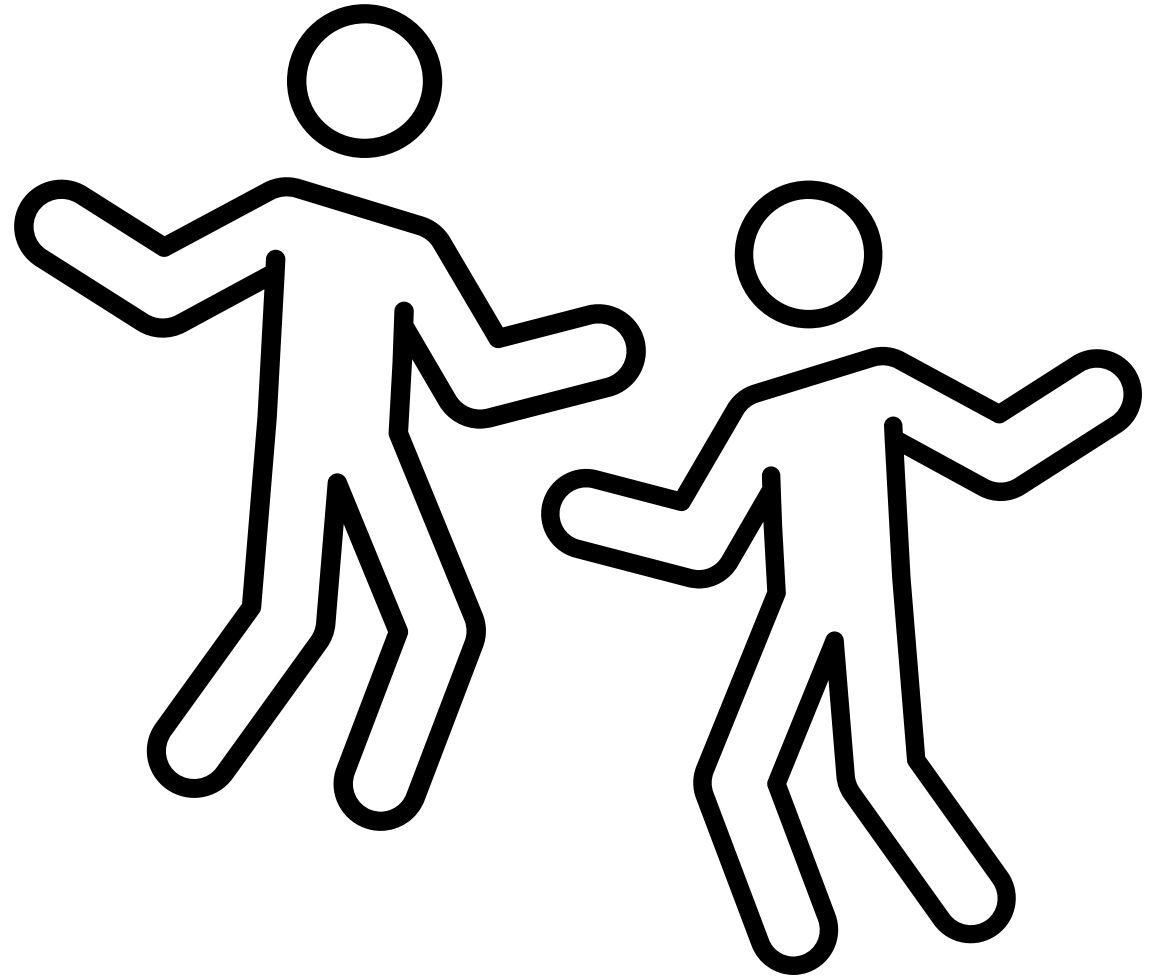
En legende facilitering af processen

- Pædagogisk personale kan rammesætte aktiviteter og samtidig fastholde børns interesse
- Børnene er begejstret for Vense, som de selv har været med til at skabe
- Vense bruges af børnene som en ven – en der kan hviskes i øret, bruges i andre sammenhænge mv.

Nu skal vi lege

Øvelse gør mester

Det kan være nyt at blive
inddraget og have
indflydelse..

Børnene lærer at deltage og have indflydelse

De plejer ikke at være inddraget i ting på den måde. Så jeg skulle sige flere gange, ja du må gerne være med til at male på væggen, eller ja du skal være med til at vælge, hvad der skal være herinde.

Nu kommer de også selv med nogle ønsker for, hvad de mangler. (...) før i tiden har de bare affundet sig med det der var.

Pædagog, projekt 'Kvalitetsstærke legemiljøer'

Børnemøder

En ramme, hvor børnene kan øve sig i og få erfaring med at:

- lytte
- komme med idéer
- være med til at træffe fælles beslutninger - faciliteret af den voksne

Opsummering af pointer

- Undersøgelse af børnenes perspektiver er et vigtigt afsæt for inddragelse og medbestemmelse
- Facilitering af samskabelsesprocesser kalder på forskellige pædagogiske greb
- En systematisk tilgang understøtter øvelse for både børn og voksne

Børnemiljøvenner

- Børnene er med til at bestemme hvad de skal lave i børnehaven
- Vense ankom til vores børnehave i en kagedåse sammen med et brev

Gode steder at lege i børnehaven

- Børnemøde med Vense
- Hvor kan vi lide at lege henne?
- På tur rundt i hele børnehaven for at dokumentere

Børnenes egen Vense

- Børnene skulle skabe deres helt egen Vense

"Må jeg helt selv bestemme hvordan den skal se ud?"

Børnemøde

- Så blev det tid til at børnene skulle tegne deres Vense
- Navngivning af alle børnenes Venser til et børnemøde

Klar til ny leg

- At skabe en ny leg sammen med børnene
- Børnemøde med udvalgt børnegruppe
  - Hvor skal legen placeres?
  - Skal vi bruge legeremedier?
- Vi skal hjælpe hinanden med at gøre klar til en ny leg

Sammen om aktiviteterne

- Medbestemmelse og relationer
- Hver fredag formiddag vælger to børn hvad hele stuen skal lave.
- Vores helt egen Vense hjælper os med at bestemme

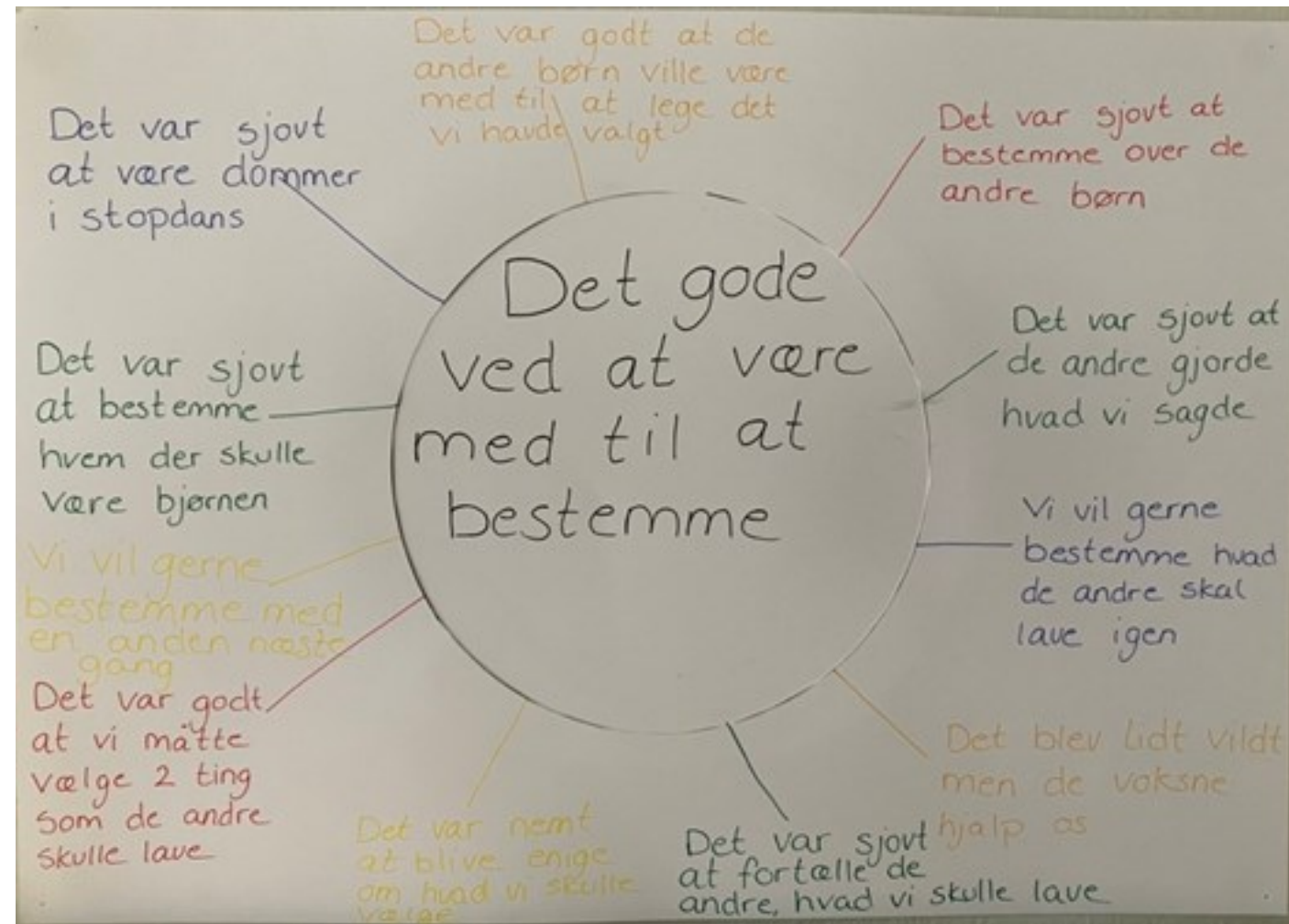
Evaluering

- Den gode sol

"Det var sjovt at de andre gjorde hvad vi sagde"

"Det var sjovt at fortælle de andre børn hvad vi skulle lege"

"Det var godt at de andre børn ville være med til at lege vores leg"

Det gode ved at være med til at bestemme

- Børnene føler sig set og hørt
- Børnene lærer at deltage i fællesskabet og have indflydelse
- Børnene oplever stolthed og ejerskab

Faglig implementering

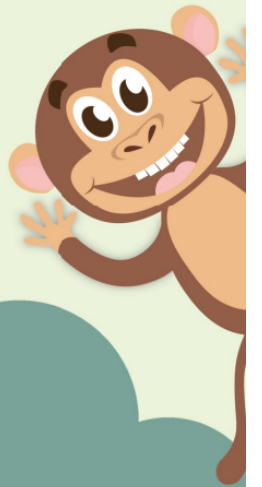
- Faglig leder laver Dagtilbudstermometeret sammen med børn
- Vi bruger rapporten til at se på pædagogisk praksis og kvalitet i børnemiljøet
- Vi sætter børneperspektivet på dagsorden - vi gentager det hvert år

Fløjtene 2024

Rapport fra Dagtilbudstermometeret.

Overblikrapport

24-10-2024

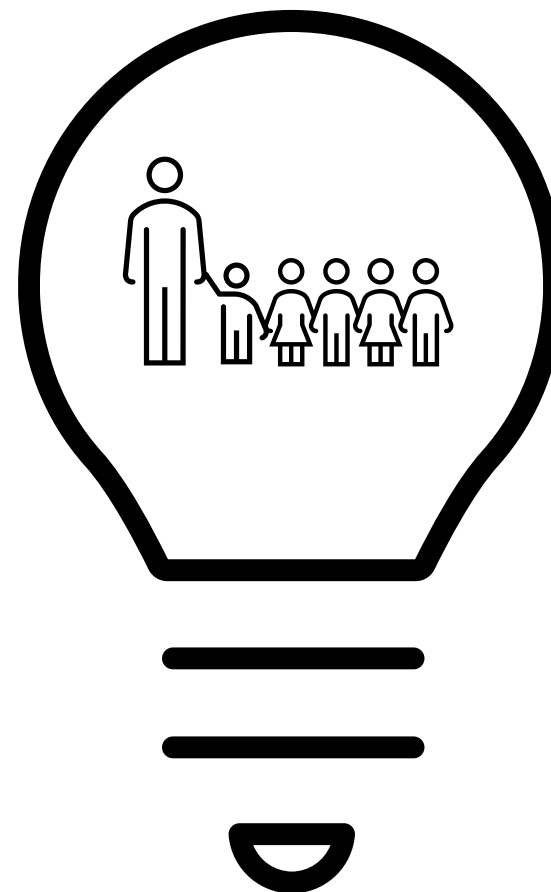

Hvordan lykkedes det?

ASSENS
KOMMUNE

- Ved et bevidst fagligt fokus og faglige fyrtårne til at bringe sig selv i spil
- Ved at insistere på at børnenes perspektiv skal være omdrejningspunkt for praksis.
- Ved at bruge materialet til at arbejde med dagtilbud af høj kvalitet.
- Ved at være kulturbærer ind i ny kulturskabelse.

En områdeleders refleksioner

Hvad kræver det af os?

- Folk der tør.
- Ambitioner på børns vegne.
- Dialoger.
- Ledelse tæt på.
- Mod til at fejle.
- Opbakning på alle niveauer.

En områdeleders refleksioner

- Vi arbejder med FRI for MOBBERI og er certificeret Sangglad institution samt Grønne Spirer.
- Projekt Børnemiljøvenner, hvorfor?
- Arbejdsmiljø i voksenhøjde og nu arbejdsmiljø i børnehøjde.

En områdeleders refleksioner

*“Små hjerter kan
også føle store
ting.”
Grisling*

Hvad vil vi gerne kendes for?

- Sammen om trivslen
- Vores sprog
- Vores ambitioner
- Vores forventninger

Tak for ordet

